

LES GRANS EMPRESES CATALANES

AGBAR

La concessió de l'aigua com a font de molts altres negocis

RAMON TREMOSA I BALCELLS

El grup Agbar té el seu origen en l'empresa Aigües de Barcelona, que va néixer al segle passat amb l'objectiu d'abastar hídricament

la capital catalana i els seus voltants. Ara fa vint-i-cinc anys el capital de la societat estava en mans de quatre bancs espanyols, Banesto, Central, Hispano i Santander, i el negoci s'asfixiava per la gasiveria de les tarifes que fixava l'administració central. És en aquell moment que Ricard Fornesa, un jove advocat de l'Estat que treballava a La Caixa, en va ser nomenat president. Tot exercint el càrrec fins avui (càrrec que, per cert, compatibilitza també a plena dedicació amb el de president La Caixa arran de la sortida forçada de Josep Vilarasau), el fet és que avui Aigües de Barcelona és una de les deu primeres empreses del món en abastament d'aigua i en sanejament, amb presència a l'Argentina, Colòmbia, Xile, Cuba, l'Uruguai, Costa Rica, Brasil, Mèxic i els Estats Units. Així, gràcies a una facturació consolidada l'any 2002 de 2.556 milions d'euros (fet que suposa un creixement d'un 2,5% de la facturació en relació amb el 2001), Aigües de Barcelona va ser la vuitena empresa catalana per volum de vendes i la cinquena empresa catalana, si de les vuit esmentades en considerem només les de capital català. Una mostra de la potència d'aquest grup empresarial català és la nova seu social que està enllestint a tocar de la plaça de les Glòries de Barcelona: amb 39.000 metres quadrats serà el tercer edifici més alt de la ciutat. L'immoble, en forma de guèiser que s'eleva cap al cel, va ser pressupostat en 132 milions d'euros.

Avui el grup Agbar és un consorci diversificat de serveis, dels quals destaquen el subministrament i el tractament integral de l'aigua, la recollida de residus sòlids urbans, el negoci sanitari (el grup disposa d'onze clíniques) i els serveis d'automoció, com ara la inspecció de vehicles. Els principals accionistes són la multinacional francesa Suez Lyonnaise (25%), La Caixa (24%) i l'elèctrica Endesa (11%), les quals han conformat fins ara el nucli dur de l'empresa, mentre que la resta del capital social està repartit entre petits accionistes; de fet, la multinacional francesa i la caixa catalana constitueixen el consorci que dirigeix l'empresa. En els darrers anys l'evolució de les accions d'Agbar a la borsa de valors s'ha caracteritzat pel baix volum de contractació: aquesta baixa liquiditat, clar senyal que ni els inversors institucionals ni els accionistes particulars volen vendre's les accions de l'empresa, va comportar a finals de l'any 2000 la discutida sortida d'Agbar de l'índex Íbex en favor d'empreses de molt menor capitalització borsària, però amb molt

més volum de contractació per ser valors més especulatius, com era Picking Pack (conseqüències de ser una acció "sòlida però avorrida"). Aquesta sortida de l'Íbex, que acostuma a comportar una caiguda de l'acció en ser exclosa de moltes carteres d'inversió, no va afectar però la cotització de les accions de l'empresa catalana (avui la cotització d'Agbar és un 32% més alta que la de finals del 2000).

PATACADA ARGENTINA

Agbar ha sofert en els dos darrers anys l'impacte de la forta devaluació del peso argentí, moneda en la qual cobra als seus clients en aquell país. L'empresa ha vist com minjava considerablement el valor de les seves participacions en aquest país sud-americà, raó per la qual les ha comptabilitzades a valor zero en el darrer exercici del 2002, tot seguint un criteri comptable de prudència: aquest sanejament comptable inclou també provisions per a riscos i per a cobrir els préstecs i els avals signats per un import de 216 milions d'euros. L'impacte de la crisi d'Argentina, on el grup havia comprat també dues clíniques i una companyia d'assegurances, ha estat tan gran que ha forçat el grup a vendre el 24,6% de la filial Adeslas al grup francès Médéric per 162,3 milions d'euros. Gràcies al joc que donen els resultats extraordinaris, que inclouen també altres avantatges fiscals com ara

l'externalització del pla de pensions, Agbar va poder presentar l'any 2002 un benefici de 132,7 milions d'euros.

I és que altres inversions del grup no han anat prou bé els dos darrers anys: la compra d'un 10% de l'empresa nord-americana Western Water per valor de 21 milions d'euros s'ha hagut de desfer en part i el negoci d'Internet, que el grup desenvolupa a partir de l'empresa AGM, no ha complert les expectatives creades. En aquest sentit, les paraules de Ricard Fornesa van ser prou clares en afirmar que el darrer exercici va ser per a Aigües de Barcelona "complicat, incòmode, conflictiu, ple de perplexitats, interrogants i incògnites". La via dels beneficis atípics, però, derivats de la venda de patrimoni i de joies de la corona, no podrà continuar sent la solució a pèrdues d'explotació en exercicis futurs: al Regne Unit, per exemple, ha estat legislada l'obligació d'una empresa regulada i privilegiada com aquesta de limitar-se a explotar el servei públic original i a no embarcar-se en aventures internacionals o en diversificacions empresarials massa arriscades.

ADÉU A ENDESA?

El nucli dur que han estat conformant de manera estable els tres grans accionistes majoritaris ha protegit fins ara l'empresa de possibles assetjaments exteriors en els mercats borsaris, ja que Suez Lyonnaise, La Caixa i Endesa disposen

del 60% del capital. La permanència d'Endesa, però, comença a qüestionar-se atès l'elevat endeutament del grup elèctric espanyol, que l'ha forçat a desinvertir en sectors d'activitat no directament relacionats amb el sector elèctric en els dos darrers anys. La Caixa, tanmateix, pocs dies després de la denegació de l'opa de Gas Natural sobre Iberdrola per part de la Comissió Nacional de l'Energia, es va desprender del 5% del capital d'Endesa. Aquesta circumstància s'ha interpretat a Madrid com una "represàlia" i una "desespanyolització" de l'entitat financera catalana per la denegació de l'òrgan esmentat, fet que pot haver contribuït a refredar notablement la relació entre l'empresa elèctrica i la gran caixa catalana (Endesa es va posicionar molt clarament en contra de l'operació de Gas Natural). En aquest sentit, Ricard Fornesa va treballar a fons per salvar l'opa de Gas Natural en creure que era un projecte plenament viable des del punt de vista empresarial, però l'operació que va naufragar per ingerències polítiques.

De fet, però, aquesta desinversió pot respondre també a la nova política que impulsa el nou president de La Caixa: concentrar-se i fer-se forts en els sectors i les empreses on La Caixa té una forta presència i tradició, abandonant la política de gran diversificació inversora sense implicació en la gestió: n'és un exemple la compra ara fa uns anys del 5% del capital del Deutsche Bank i la renúncia a la invitació del banc alemany de participar en el consell d'administració. Avui aquesta inversió sense més finalitat que col·locar liquiditat està esdevenint ruïnosa, atenent la pèssima evolució de les accions del gran banc alemany (si La Caixa hagués de repartir dividends anuals i hagués de vendre's aquesta participació per poder-los pagar hi obtindria una important minusvàlua).

De cara al futur, el grup vol créixer en els sectors d'inspecció de vehicles i de certificació industrial, amb voluntat d'estendre aquest negoci a altres països europeus i als Estats Units, fins al punt que l'empresa estaria disposada a fusionar-se amb un altre grup semblant a fi de guanyar dimensió i de generar sinergies. Igualment, Agbar vol expandir-se en el negoci sanitari i invertir en residències per a la tercera edat per mitjà del soci francès Médéric, especialista en aquest sector al seu país. En darrer terme, i mitjançant la filial Agbar Automotive, el grup pretén entrar en el reciclatge de vehicles usats, tot i que aquest negoci demana grans inversions.

AGBAR	
(dades 2002)	
FONT: GRUP AGBAR	
	Facturació 2.556 milions d'euros (+2,5%)
	Beneficis 132,7 milions d'euros (+31,8%)
	Inversió en R+D (2003) 8,6 milions d'euros
	Sectors Distribució d'aigua, assegurances de la salut, tractament de residus sòlids, transports, construcció, inspecció de vehicles, certificació industrial
	Plantilla 47.000 treballadors

AVUI

